

**Vive le sport !
Niech żyje sport!**

Karolina Wawrzonek

Scenariusz interdyscyplinarnego projektu edukacyjnego do języka francuskiego dla III etapu edukacyjnego – liceum ogólnokształcące i technikum

opracowany w ramach projektu:

„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Piotr Mazur, Renata Rychlicka
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

1. Temat projektu

Vive le sport ! Niech żyje sport!

2. Osoby prowadzące projekt

- koordynator: nauczyciel języka francuskiego,
- osoby uczestniczące w projekcie: nauczyciel wychowania fizycznego.

3. Ramy czasowe

3.1. Początek projektu

Dowolny termin, ale nie później niż dwa miesiące przed zakończeniem roku szkolnego.

3.2. Zakończenie projektu

Po około dwóch miesiącach od rozpoczęcia.

4. Cele projektu

4.1. Cele ogólne

Pośród celów ogólnych kształcenia w liceum ogólnokształcącym i technikum wymienionych w podstawie programowej dla III etapu edukacyjnego poniższy projekt będzie realizował przede wszystkim:

- rozwijanie osobistych zainteresowań ucznia i integrowanie wiedzy przedmiotowej z różnych dyscyplin (język francuski i wychowanie fizyczne);
- rozwijanie wrażliwości społecznej, pomocy słabszym podczas współzawodnictwa w trakcie uprawiania dyscyplin sportowych;
- pogłębianie pasji poznawania świata, odkrywania nowych dyscyplin sportowych, ich zasad, historii;
- zachęcanie do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości, dotyczących nowo poznanych dyscyplin sportowych.

Projekt ten pozwoli uczniom rozwinąć poniższe kompetencje ogólne:

- kompetencje językowe i komunikacyjne stanowiące kluczowe narzędzie poznawcze we wszystkich dyscyplinach (język francuski);
- umiejętność sprawnego posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi (web quest, szukanie informacji);
- umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania;
- umiejętność współpracy w grupie i podejmowania działań indywidualnych.

Pozwoli on również zrozumieć zarówno uczniom jak ważnym aspektem nauki jest interdyscyplinarność, czyli łączenie w spójną całość informacji pozyskanych w szkole jak i poza nią.

4.2. Ogólne cele językowe

Przedmiotem przewodnim w scenariuszu jest język francuski nauczany jako język drugi od początku lub jako kontynuacja z drugiego etapu edukacyjnego na trzecim etapie edukacyjnym. Z tego powodu projekt będzie realizował również rozwijanie kompetencji językowych:

- poszerzenie znajomości środków językowych;
- rozumienie prostych wypowiedzi pisemnych i ustnych w języku francuskim;
- tworzenie prostych wypowiedzi ustnych w języku francuskim;
- przetwarzanie prostych wypowiedzi w języku francuskim ustnie i pisemnie oraz przekazywanie ich w języku francuskim lub języku polskim;
- stosowanie strategii komunikacyjnych np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu.

4.3. Cele szczegółowe

Uczeń:

- Poznaje słownictwo w języku francuskim związane ze sportem: dyscyplinami, sprzętem, obiektami, wydarzeniami, uprawianiem sportu, a także wybranymi częściami ciała.
- Poznaje konstrukcje gramatyczne z trybem rozkazującym oraz innymi formami wyrażającymi nakaz, niezbędne do poprowadzenia ćwiczeń sportowych.
- Poznaje konstrukcje gramatyczne umożliwiające opisanie krótkiej historii oraz zasad panujących w wybranej dyscyplinie sportowej.
- Poznaje najbardziej popularne dyscypliny sportowe we francji i ich przedstawicieli, najbardziej utytułowanych zawodników, najciekawsze drużyny.
- Wyszukuje podstawowe informacje dotyczące uprawiania wybranej dyscypliny sportowej w języku francuskim, przedstawia je koleżankom i kolegom w formie ćwiczeń podczas lekcji wychowania fizycznego.
- Nazywa i posługuje się przyrządami sportowymi niezbędnymi do uprawiania wybranej dyscypliny.
- Poznaje powiązania pomiędzy różnymi dziedzinami wiedzy, uczy się łączyć informacje uzyskane podczas pracy na lekcjach i poza nimi.
- Płynnie korzysta z rozmaitych źródeł informacji.
- Dokładnie analizuje i wybiera informacje, którymi będzie chciał podzielić się z innymi.
- Planuje i organizuje pracę w grupach, rozdziela obowiązki, czuwa nad dotrzymaniem terminów realizacji projektu.
- Organizuje swoją pracę tak, aby zrealizować w terminie zadania, których się podjął.
- Współorganizuje pracę grupy, współdecyduje o podziale obowiązków.
- Współpracuje w grupie, uczy się zawierania kompromisów oraz współodpowiedzialności.
- Kształtuje umiejętności językowe poprzez dyskusje z rówieśnikami, uczy się eksponować własne zdanie.
- Stawia pytania i formułuje adekwatne odpowiedzi.
- Rozwija kreatywność oraz samodzielność.
- W przystępny sposób dzieli się swoją wiedzą z rówieśnikami i nauczycielami.

4.4. Cele szczegółowe dla uczniów – cele w języku ucznia

Dzięki projektowi interdyscyplinarnemu *Vive le sport ! Niech żyje sport!*:

- Poznam najbardziej popularne dyscypliny sportowe we Francji.
- Przedstawię krótką historię dyscyplin sportu, najważniejsze informacje dotyczące sportowców oraz wydarzeń sportowych w tej dziedzinie w języku francuskim.

- Poznam zasady i punktację w dyscyplinach sportu.
- Przygotuję kilka ćwiczeń prowadzonych w języku francuskim, które wypróbuję moi koledzy i koleżanki podczas zajęć sportowych.
- Nauczę się czytać ze zrozumieniem i rozumieć ze słuchu ćwiczenia, a także prezentować innym wybrane ćwiczenia sportowe, korzystając przede wszystkim z form trybu rozkazującego wybranych czasowników, słownictwa w zakresie przyrządów sportowych oraz wybranych części ciała.
- Nauczę się pracować w grupie, wspólnie decydować, dzielić obowiązki i wywiązywać się ze swoich obowiązków w wyznaczonym terminie.

5. Treści kształcenia

Scenariusz interdyscyplinarnego projektu łączy nauczanie języka francuskiego i kultury francuskiej z treściami, które są omawiane w liceum ogólnokształcącym oraz technikum podczas lekcji wychowania fizycznego.

Projekt ten będzie przeprowadzany na lekcjach języka francuskiego i podczas zajęć wychowania fizycznego.

5.1. Język francuski

Treści kształcenia przedstawione w programie nauczania języka francuskiego na trzecim etapie edukacyjnym w klasach I-IV liceum ogólnokształcącego i technikum dla francuskiego jako drugiego języka obcego nauczanego od początku lub jako kontynuacja są bezpośrednio powiązane z celami określonymi w podstawie programowej i kategoriami tematycznymi w niej opisanymi. W poniższym projekcie wzięto pod uwagę następujące kategorie tematyczne: sport, dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, imprezy sportowe, uprawianie sportu, a także wybrane części ciała i zdrowie.

Na pierwszym etapie projektu, podczas lekcji języka francuskiego uczniowie poznają słownictwo dotyczące sportu, dyscyplin sportu, miejsc, obiektów i przyrządów sportowych. Wspólnie z nauczycielem obejrzą wybrane przez niego lekcje wychowania fizycznego lub ćwiczenia gimnastyczne dostępne w internecie a następnie będą poznawać wyrażenia i formy czasowników najczęściej używanych podczas wyjaśniania ćwiczeń sportowych. Uczniowie będą poznawać także najbardziej popularne dyscypliny sportowe we Francji, zawodników poszczególnych dyscyplin i ich osiągnięcia.

W kolejnej części uczniowie pracując w grupach projektowych, przygotują krótkie prezentacje wybranych dyscyplin w języku francuskim. Każda grupa przygotuje omówione uprzednio z nauczycielem wychowania fizycznego ćwiczenia, które pozwolą pozostałym uczniom poznać najważniejsze elementy wybranej dyscypliny sportowej. Ćwiczenia te zostaną przeprowadzone w języku francuskim.

5.2. Wychowanie fizyczne

Treści projektu interdyscyplinarnego dotyczące wychowania fizycznego w pełni pokrywają się z podstawą programową przedmiotu dla trzeciego etapu edukacyjnego, w której wymieniono m.in. takie umiejętności nabywane przez ucznia w trakcie nauki:

- przeprowadza rozgrzewkę ukierunkowaną na wybraną formę aktywności fizycznej;
- stosuje poznane elementy techniki i taktyki w wybranych indywidualnych i zespołowych formach aktywności fizycznej z uwzględnieniem form nowoczesnych i form z innych kręgów kulturowych.

Na pierwszym etapie prac nad projektem uczniowie przy współpracy z nauczycielem wychowania fizycznego wybiorą najbardziej popularne we Francji i najbardziej interesujące ich dyscypliny sportowe. Wspólnie wybiorą elementy najbardziej charakterystyczne dla danych dyscyplin, omówią je i przygotują odpowiednie ćwiczenia, które pozwolą wszystkim uczniom poznać poszczególne dyscypliny w wymiarze praktycznym.

Efektom powyższych przygotowań będą kolejne lekcje wychowania fizycznego przeprowadzone przez poszczególne grupy. Każda grupa przeprowadzi maksymalnie dwie godziny lekcyjne wprowadzające uczniów w świat wybranej przez nich dyscypliny sportowej.

6. Charakterystyka odbiorców

6.1. Typ szkoły

Projekt interdyscyplinarny przeznaczony jest dla uczniów liceum ogólnokształcącego i technikum

6.2. Wiek uczniów

Projekt przeznaczony jest dla uczniów w wieku: 16-17.

6.3. Klasa

Zaleca się przeprowadzenie projektu w II klasie liceum ogólnokształcącego lub technikum.

6.4. Zróżnicowanie potrzeb i umiejętności

Pomimo że sport to temat, który u odbiorców pasywnych wzbudza zazwyczaj pozytywne emocje, w szkole często staje się tematem kontrowersyjnym. Nie wszyscy uczniowie lubią uczestniczyć w zajęciach sportowych, z bardzo wielu powodów. Projekt ten może pomóc nauczycielom zmienić niechętny stosunek uczniów do zajęć sportowych. Przede wszystkim uczniowie mają szansę wybrać dyscyplinę sportową, która nie sprawi im problemów, jeśli do tej pory, w tych proponowanych przez szkołę nie odnajdywali się lub nawet nie mogli uczestniczyć. Przykładem takiej dyscypliny są bardzo popularne we Francji bule, które nie wymagają od uczestników znaczącej kondycji, a nawet mogą być propagowane wśród osób z deficytami ze względu na niski poziom trudności. Oczywiście na każdym etapie prac należy pamiętać, aby dostosować materiały także dla uczniów ze SPE. Jeśli w klasie znajdują się uczniowie, którzy zdecydowanie nie mogą wziąć udziału w zajęciach sportowych, należy przydzielić im zadania o charakterze informacyjnym i merytorycznym. Podczas zajęć wychowania fizycznego, w trakcie których pozostali uczniowie będą aktywnie uczestniczyć w ćwiczeniach, możemy poprosić uczniów nieaktywnych o przygotowanie sprawozdania z ćwiczeń, opisu poszczególnych zadań, co może być przydatne w ocenie projektu. Cechą uczniów dyslektycznych jest nieharmonijna sprawność fizyczna, dlatego często sport nie leży w ich preferencjach, ale brak rywalizacji, poznawczy charakter projektu oraz pewność uzyskania wysokiej oceny za udział, mogą zachęcić ich do podjęcia wyzwania sportowego. Głównymi źródłami informacji w projekcie będą środki multimedialne, co powinno ułatwić wszystkim uczniom skupienie się na omawianym materiale.

6.5. Inne cechy odbiorów

Każdy uczeń, niezależnie od cech charakteru powinien skorzystać na udziale w projekcie interdyscyplinarnym. Praca projektowa daje szansę takiego podziału obowiązków, w którym każdy uczeń może wykazać swoje mocne strony. Powodzenie przedsięwzięcia zależy od stworzenia na początku grup projektowych według klucza umiejętności uczniów. Należy również uczulić uczniów, aby przygotowali plan pracy, określili terminy i w miarę możliwości uczestniczyli w lekcjach systematycznie. Nauczyciel powinien również czuwać nad równomiernym zaangażowaniem uczniów, pilnować, aby liderzy nie zdominowali grup, a osoby nieśmiałe czy małomówne miały szansę poczuć się komfortowo, ale też dostały szansę na przełamanie nieśmiałości i czynne uczestnictwo w prezentacji.

7. Formy i metody realizacji projektu

7.1. Formy pracy

Główną formą pracy w projekcie interdyscyplinarnym jest praca w grupach. Uczniowie mogą sami zdecydować o doborze grup projektowych, jednak integracji uczniów sprzyjać będzie losowy wybór partnerów do pracy. Można np. stworzyć karty do losowania, które wykorzystają zdobytą już przez uczniów wiedzę językową. Karty te mogą zawierać antonimy, jeśli uczniowie będą pracować w parach (np.: *grand-petit*, *noir-blanc*). Jeśli planowane grupy mają być większe, można stworzyć karty tematyczne (zawierające np.: nazwy państw, kolory, nazwy owoców albo w całości będą tworzące jakieś znane uczniom zdanie, jak fragment piosenki, znane przysłowie itp.) w zależności od zasobu słownictwa uczniów.

7.2. Metody pracy

Zgodnie z zaleceniami programu nauczania i podejścia zadaniowego, które ma na celu aktywizowanie uczniów, główną metodą pracy będzie metoda projektu. Uczniowie pracują w małych grupach, co sprzyja ich aktywizacji, wpływa na rozwój kompetencji społecznych oraz kluczowych, kształtuje umiejętności komunikacyjne oraz poczucie odpowiedzialności. Metoda pobudza ciekawość i chęć zdobywania informacji przez uczniów. Uczestnicy będą zobowiązani na finałowym etapie projektu do prezentacji swoich dokonań, co doskonali umiejętności wyrażania własnego zdania i przekonywania do swoich wyborów.

Niezbędne na lekcjach będzie również podejście komunikacyjne, dzięki któremu uczniowie będą potrafili na poziomie podstawowym komunikować się ze sobą podczas przygotowywania materiałów do swoich prezentacji w języku francuskim, a także przygotowują i poprowadzą zajęcia sportowe z wybranej dyscypliny sportowej.

Podczas wyboru dyscyplin sportowych oraz wyszukiwania informacji, które uczniowie będą chcieli przekazać pozostałym uczestnikom, warto skorzystać z metody dyskusji i analizy.

Do wprowadzenia nowych struktur gramatycznych, niezbędnych przy omawianiu i prezentacji efektów projektu potrzebna będzie również metoda kognitywna, która pozwala uczniom na gromadzenie reguł językowych niezbędnych do tworzenia wypowiedzi.

Podczas projektu uczniowie będą poznawać przede wszystkim czasowniki w trybie rozkazującym, wyrażenia nakazu tj.: *il faut, il ne faut pas, vous devez, tu dois, il est obligatoire, il est nécessaire de* oraz słownictwo dotyczące sportu.

W przypadku nauczania zdalnego przydadzą się umiejętności uczniów i nauczycieli z zakresu e-learningu, korzystania z platform edukacyjnych, komunikatorów i innych narzędzi cyfrowych. Podczas dotychczasowego doświadczeń z nauczaniem zdalnym organizacja lekcji wychowania fizycznego była szczególnie utrudniona (lekcje często nie odbywały się). Tego typu projekt może pomóc nauczycielom w znacznym stopniu aktywizować uczniów podczas wirtualnych lekcji wychowania fizycznego, a także stworzyć przestrzeń do dyskusji podczas zajęć sportowych, co z pewnością uczniowie przyjmą z entuzjazmem.

Warto, aby włączyć do projektu element grywalizacji, czyli gier, które urozmaicą zarówno lekcje językowe, jak i zajęcia sportowe.

Nauczyciel może również przygotować na koniec quiz multimedialny sprawdzający wiedzę przedstawioną na lekcjach dotyczących poszczególnych dyscyplin sportowych.

W podejściu projektowym uczniowie:

- starają się współpracować i wspólnie ponosić odpowiedzialność za zadanie powierzone do wykonania. Uczą dzielić się wiedzą, rozwiązywać problemy, unikać konfliktów;
- uczą się przygotowywać harmonogram pracy, przestrzegać go i modyfikować, gdy nastąpi taka konieczność;
- wspólnie selekcionują i wartościują informacje, na bieżąco ustalają i ewentualnie modyfikują dalsze etapy pracy.

Nauczyciel może przygotować uczniom narzędzia, które pozwolą im na bieżącą samoocenę, wyrażenia zadowolenia lub jego braku w stosunku do osiągniętych efektów.

8. Sposób realizacji projektu edukacyjnego

8.1. Zainicjowanie projektu

Projekt zostaje przedstawiony uczniom najpóźniej dwa miesiące przed końcem roku szkolnego. Uczniowie muszą mieć wystarczająco dużo czasu na wybranie i omówienie informacji, przygotowanie zajęć sportowych z wybranej dyscypliny, oraz na uprzednie poznanie i przećwiczenie odpowiednich form językowych i słownictwa.

8.2. Spisanie regulaminu/kontraktu

Podczas pierwszych zajęć dotyczących projektu należy zaprezentować regulamin projektu. Wszyscy uczniowie wspólnie z nauczycielem powinni go podpisać i wywiesić w sali, ewentualnie, w przypadku pracy zdalnej, zamieścić go na platformie, która będzie służyła wszystkim uczestnikom projektu do komunikacji. Niezależnie od formy pracy (w sali czy zdalnej), platforma może bardzo ułatwić wymianę informacji pomiędzy uczniami, ale również pozwolić śledzić nauczycielowi postępy pracy u poszczególnych współpracowników.

8.3. Wybór tematu

Po wprowadzeniu i omówieniu na lekcji języka francuskiego tematyki sportowej, przećwiczeniu niezbędnego słownictwa i form gramatycznych, nauczyciel przedstawia uczniom dowolny dokument źródłowy omawiający ulubione dyscypliny sportowe Francuzów. Dokument może być mini reportażem, sondą uliczną, artykułem prasowym w formie rankingu itp. W netografii zamieszczono kilka propozycji dokumentów do wykorzystania.

8.4. Podział na grupy

Pierwsze zajęcia to również czas podziału na grupy projektowe, należy zdecydować wspólnie z uczniami o tym, jak liczne będą grupy i przystąpić do losowania. Należy uważnie przyrzeć się składom grup i – jeśli nauczyciel uzna to za konieczne – dokonać ich korekty, tak aby uczniowie wspólnie uzupełniali się według umiejętności i uzdolnień.

8.5. Sformułowanie ogólnych oraz szczegółowych celów projektu

Bardzo ważnym elementem początkowym projektu jest zdefiniowanie jego celów. Nauczyciel języka francuskiego powinien jasno określić, jaki ma być efekt pracy uczniów, co powinno się znaleźć w informacjach ogólnych dotyczących poszczególnych dyscyplin sportowych, jak powinny zostać poprowadzone zajęcia praktyczne, ile czasu powinny trwać oraz jakie elementy powinny zawierać. Może przedstawić ogólny, jednolity schemat dla wszystkich grup. Może również zaproponować uczniom, aby to oni określili, jakie informacje chcieliby zawrzeć w swoich prezentacjach. Warto, aby były one spójne dla wszystkich grup, co ułatwi późniejsze ocenianie projektu.

8.6. Przygotowanie harmonogramu pracy i podział zadań

Nauczyciel i uczniowie przygotowują jasny harmonogram prac na poszczególnych zajęciach. Uczniowie pracują przede wszystkim w szkole podczas lekcji, ale mogą też poświęcić przygotowaniom dodatkowy czas po lekcjach.

Podział zadań powinien zostać rozpisany w każdej grupie osobno, jednak i ten dokument powinien pojawić się w przestrzeni wspólnej, np. na platformie edukacyjnej, tak aby każdy miał do niej wgląd w dowolnym momencie.

8.7. Dobór literatury i poszukiwanie źródeł wiedzy

Nauczyciel języka francuskiego może skorzystać z materiałów zaproponowanych w bibliografii i netografii, dzięki którym będzie mógł towarzyszyć uczniom w poszukiwaniu informacji dotyczących dyscyplin sportowych, ich historii, ale także materiałów pozwalających na przeprowadzenie ćwiczeń sportowych w języku francuskim.

W ramach przygotowania gramatycznego nauczyciel powinien wspomóc się podręcznikiem, z którego korzysta na co dzień, a także publikacjami przedstawionymi w bibliografii proponującymi ćwiczenia gramatyczne z zakresu trybu rozkazującego, form wyrażających nakaz.

8.8. Realizacja projektu

Projekt można rozpocząć tradycyjnymi lekcjami na podstawie materiałów podręcznikowych dotyczącymi uprawiania sportu i w klasyczny sposób omówić z uczniami informacje dotyczące tej tematyki.

Jeśli uczniowie omawiali już tematykę sportową przy okazji rozmów o różnych formach spędzania wolnego czasu, można rozpocząć realizację projektu od przedstawienia uczniom jednego z materiałów źródłowych i poprosić uczniów, aby przypomnieli słownictwo związane z wymienianymi dyscyplinami. Uczniowie mogą już na tym etapie pracować w grupach nad listami przydatnego w tej dziedzinie słownictwa. Następnie na podstawie informacji zebranych w grupach mogą przygotować wspólny dla całej klasy glosariusz. Oczywiście na tym etapie niezbędna jest współpraca z nauczycielem, który zweryfikuje poprawność zabranych wyrażen i słów, dopasowanie rodzajników, a także powtórzy z uczniami odmianę zaproponowanych przymiotników oraz sprawdzi, czy zostały użyte odpowiednie przyimki w wyrażeniach takich jak *faire de, jouer à, pratiquer* itp.

Następnie należy zaproponować uczniom dyskusję dotyczącą wyborów Francuzów w dziedzinie sportów i poprosić o porównanie rankingu ulubionych sportów we Francji i w Polsce. Warto sprawdzić, czy listy te pokrywają się, a jeśli wybory są różne, zastanowić się we wspólnej dyskusji, dlaczego tak jest.

Na kolejnym etapie poszczególne grupy projektowe powinny dokonać wyboru dotyczącego dyscypliny sportowej, nad którą zamierzają pracować i spróbować uzasadnić swój wybór. Nauczyciel może również przygotować listę proponowanych dyscyplin (omówioną wcześniej z nauczycielem wychowania fizycznego). Jeśli nauczyciel zauważy, że uczniowie mogą mieć problem z podjęciem decyzji, może przygotować losy i każda grupa wylosuje dyscyplinę, którą będzie się zajmować.

Kolejne 2-3 lekcje uczniowie powinni poświęcić na wyszukiwanie informacji dotyczących dyscyplin sportowych we Francji, w tym ich historii. Nauczyciel może zaproponować kilka źródeł, ale powinien jasno zaznaczyć, że na tym etapie uczniowie powinni wykazać się umiejętnością samodzielnego stworzenia listy źródeł.

Na pierwszej lekcji wychowania fizycznego tuż po dokonaniu wyboru dyscypliny, każda grupa przedstawia swój wybór nauczycielowi. Na kolejne zajęcia nauczyciel wychowania fizycznego powinien przygotować dla każdej grupy krótki zestaw ćwiczeń, które pozwolą wszystkim uczniom poznać podstawy i zasady danej dyscypliny. Należy pilnować, aby ćwiczenia były łatwe do wykonania, oddawały główne założenia dyscypliny, ale także, aby sposób ich wyjaśniania był sformułowany w prosty sposób ponieważ uczniowie będą go przekazywali swoim kolegom i koleżankom w języku francuskim.

Warto, aby nauczyciel wychowania fizycznego wykorzystał czas pracy nad projektem do omówienia z uczniami zalet poszczególnych dyscyplin, warunków, w jakich mogą być one uprawiane oraz predyspozycji zawodników. Jeśli będzie na to czas, uczniowie, w ramach podsumowania, mogą przedstawić na forum klasowym korzyści płynące z ćwiczeń w ramach wybranej przez nich dyscypliny sportowej.

Kolejne lekcje języka francuskiego powinny zostać poświęcone przygotowaniom ćwiczeń w języku francuskim. Przede wszystkim uczniowie powtarzają czasowniki w trybie rozkazującym oraz formy wyrażające nakaz (*tu dois, on doit, vous devez + infinitif, il faut, il ne faut pas + infinitif*), a także potrzebne do zlecenia ćwiczeń czasowniki (tutaj przydatna może być książka do nauki słownictwa *Vocabulaire en dialogues, niveau intermédiaire*, wydawnictwa CLE International, w której znajdziemy rozdział poświęcony ćwiczeniom sportowym). Warto zasugerować uczniom, aby skorzystali z materiałów do ćwiczeń sportowych dostępnych online.

Przygotowane już w języku francuskim propozycje ćwiczeń muszą zostać skonsultowane z nauczycielem wychowania fizycznego, który powinien czuwać nad ich poprawnością i oczywiście nad bezpieczeństwem uczniów podczas ich prezentowania i pracy całej klasy. Przed finałową prezentacją należy również zadbać o sprzęt niezbędny do ćwiczeń, uczniowie powinni sprawdzić, czy w szkole znajduje się odpowiednia liczba potrzebnych piłek, rakiet itp. Przed lekcją należy również poinformować wszystkich uczniów, jaki strój powinni wybrać na zajęcia, czy będą to raczej szorty, czy długie spodnie dresowe i czy uczniowie będą ćwiczyć boso, czy w adidasach.

Podczas pierwszego etapu prac należy również uzgodnić z nauczycielem wychowania fizycznego planowany harmonogram zajęć, tak aby maksymalnie dwie grupy mogły zaproponować swoją dyscyplinę na kolejnych lekcjach.

Jeśli nauczyciel języka francuskiego ze względów organizacyjnych nie może uczestniczyć w lekcjach wychowania fizycznego, należy poprosić nauczyciela wychowania fizycznego lub osobę niećwiczącą na zajęciach o nagrywanie kolejnych prezentacji, co ułatwi nauczycielowi późniejszą ocenę.

Każda lekcja/prezentacja powinna rozpocząć się od kilku zdań dotyczących historii dyscypliny, ciekawostek, przedstawienia najważniejszych zawodników we Francji oraz zawodów. Ważnym elementem będzie przedstawienie zasad gry i punktowania. Ten element prezentacji może być uzupełniony przez nauczyciela wychowania fizycznego i przedstawiony w języku polskim.

Następnie uczniowie kolejnych grup prezentują przygotowane ćwiczenia i pomagają kolegom i koleżankom z klasy w ich wykonaniu. Na jednej lekcji można przedstawić nie więcej niż dwie dyscypliny, inaczej uczniowie nie będą mieli wystarczającej ilości czasu na zapoznanie się z ćwiczeniami i na wykonanie serii powtórzeń.

Na ostatnich zajęciach języka francuskiego odnoszących się do projektu każda grupa może przygotować krótki quiz dotyczący ich dyscypliny, żeby sprawdzić, co koledzy i koleżanki zapamiętali z ich prezentacji.

8.9. Ewaluacja

Tuż po zakończeniu projektu warto porozmawiać z uczniami o ich obserwacjach na jego temat. Można również poprosić ich, żeby napisali w kilku zdaniach, co sądzą o wykonanym projekcie: co w nim lubili, co im się nie podobało, czy chcieliby powtórzyć pracę projektową i jakimi tematami chcieliby się zająć w przyszłości. Uczniowie mogą zaproponować inne przedmioty, które można połączyć z lekcjami języka francuskiego. Jeśli uczniowie nie są chętni do stworzenia dłuższej wypowiedzi pisemnej, można zadać im powyżej wynotowane pytania w formie ankiety składającej się z pytań otwartych.

9. Regulamin projektu

Regulamin nauczyciel przedstawia uczniom w dniu rozpoczęcia pracy nad projektem.

Regulamin projektu:

Cele projektu:

- Poznać najbardziej popularne dyscypliny sportowe we Francji.
- Przedstawić krótką historię dyscyplin, najważniejsze informacje dotyczące sportowców oraz wydarzeń sportowych w języku francuskim.

- Poznać zasady i punktację obowiązujące w dyscyplinie.
- Przygotować kilka ćwiczeń prowadzonych w języku francuskim, które pozwolą moim kolegom i koleżankom na wypróbowanie sportu w praktyce podczas zajęć wychowania fizycznego.
- Nauczyć się czytać ze zrozumieniem i rozumieć ze słuchu, a także prezentować innym wybrane ćwiczenia sportowe, korzystając przede wszystkim z form trybu rozkazującego wybranych czasowników, słownictwa w zakresie przyrządów sportowych oraz wybranych części ciała.
- Nauczyć się pracować w grupie, wspólnie decydować, dzielić obowiązki i wywiązywać się ze swoich obowiązków w wyznaczonym terminie.

Zadania do wykonania:

- Przygotowanie i przedstawienie w języku francuskim informacji dotyczących historii wybranej dyscypliny sportowej, jej zasad, najważniejszych francuskich zawodników i zawodów.
- Przygotowanie i przeprowadzenie w języku francuskim kilku ćwiczeń sportowych wprowadzających do wybranej dyscypliny.
- Wykonanie ćwiczeń proponowanych przez kolegów.
- Rozdzielenie zadań pomiędzy uczniów z grupy projektowej.
- Współpraca z kolegami i koleżankami podczas przygotowania projektu oraz prezentacji finałowej.
- Wykonywanie powierzonych zadań na czas.
- Przygotowanie w języku francuskim quizu sprawdzającego wiedzę kolegów i koleżanek na temat wybranej dyscypliny sportowej.

Zawartość edukacyjna:

- Język francuski: informacje kulturowe – najbardziej popularne dyscypliny sportowe we Francji, ich przedstawiciele, zasady i techniki obowiązujące w tych dyscyplinach; językowe – słownictwo dotyczące dyscyplin sportowych, obiektów sportowych, przyrządów, technik, strojów, wybranych części ciała oraz wyrażenia i formy czasowników nakazu, trybu rozkazującego.
- Wychowanie fizyczne: ćwiczenia pozwalające na poznanie zasad i podstawowych technik wybranych dyscyplin sportowych, prowadzenie ćwiczeń sportowych, formułowanie poleceń podczas zajęć wychowania fizycznego, kontrolowanie właściwego wykonywania poleceń przez kolegów i koleżanki.

Czas trwania: od ... do ...

Uczestnicy: uczniowie klasy: ...

Koordynator projektu: Pan/ Pani ...

Miejsce, data: ...

Powyższy regulamin powinien zostać również opublikowany na platformie służącej projektowi lub powieszony w klasie, w której uczniowie będą pracować nad projektem.

10. Ocenianie

Już na samym początku projektu uczniowie poznają jego cele. Równie istotne jest, aby jak najwcześniej uczniowie dowiedzieli się, w jaki sposób projekt będzie oceniany.

Dobrze byłoby, gdyby oba elementy były ze sobą ściśle połączone i żeby oceny wyrażały stopień osiągnięcia przez uczniów celów.

Dla uczniów ze SPE nauczyciel powinien zaproponować ocenę indywidualną, w której uwzględni nawet bardzo małe postępy ucznia, zwróci szczególną uwagę na mocne strony jego pracy, co w konsekwencji zachęci go do dalszej pracy i rozwoju, nie pozwoli na poczucie winy lub brak akceptacji spowodowanych niespełnieniem oczekiwań. W celu globalnego ocenienia projektu przez uczniów można zaproponować prostą ankietę sprawdzającą stopień poszerzenia wiedzy przez uczniów:

Cel projektu: Poznać najbardziej popularne dyscypliny sportowe we Francji.

Ocena stopnia osiągnięcia celu (0 – najniższa ocena, 5 – najwyższa): 0 1 2 3 4 5

Informacje, pojęcia, słowa, historie zapamiętane dzięki uczestnictwu w projekcie:

.....

Cel projektu: Poznać historię wybranej dyscypliny, jej najważniejszych zawodników i zawody.

Ocena stopnia osiągnięcia celu (0 – najniższa ocena, 5 – najwyższa): 0 1 2 3 4 5

Informacje, pojęcia, słowa, historie zapamiętane dzięki uczestnictwu w projekcie:

.....

Cel projektu: Zrozumieć i przedstawić kolegom zasady oraz techniki wykorzystywane w wybranej dyscyplinie sportowej.

Ocena stopnia osiągnięcia celu (0 – najniższa ocena, 5 – najwyższa): 0 1 2 3 4 5

Informacje, pojęcia, słowa, historie zapamiętane dzięki uczestnictwu w projekcie:

.....

Cel projektu: Przygotować i zaprezentować w języku francuskim kilka ćwiczeń, które przybliżą wybraną dyscyplinę kolegom i koleżankom.

Ocena stopnia osiągnięcia celu (0 – najniższa ocena, 5 – najwyższa): 0 1 2 3 4 5

Informacje, pojęcia, słowa, historie zapamiętane dzięki uczestnictwu w projekcie:

.....

Gdy uczniowie wypełnią ankietę, nauczyciel powinien z każdym uczniem indywidualnie omówić jej wyniki.

Na koniec nauczyciel może podsumować wszystkie informacje zebrane od uczniów i razem z nimi spróbować wyciągnąć wnioski, dlaczego przyswajanie niektórych informacji łatwo im przychodzi, a innych sprawia większe trudności.

Po wprowadzeniu nowych zagadnień gramatycznych oraz słownictwa z języka francuskiego warto zaproponować quizy, które można przeprowadzić za pomocą aplikacji dostępnych w internecie, takich jak *Quizlet* (dostęp 13.09.2022). Sposób ten pozwala efektywnie sprawdzić, co uczniowie zapamiętali. Punkty z poszczególnych quizów mogą być zsumowane i na koniec na ich podstawie nauczyciel może wystawić ocenę zbiorczą.

Nauczyciele j. francuskiego i wychowania fizycznego powinni wystawić oceny przedmiotowe niezależnie, natomiast średnia z tych dwóch ocen byłaby oceną ucznia za projekt.

Nauczyciel j. francuskiego może ocenić część językową przy pomocy poniższej tabeli:

Oceniane kompetencje	Ocena ucznia
Poprawność językowa: uczeń bez trudności posługuje się konstrukcjami potrzebnymi do wydania poleceń, prowadząc ćwiczenia z wybranej dyscypliny sportowej, poprawnie odmienia czasowniki w trybie rozkazującym w II os. l.poj. oraz II os. l.mn., używa struktur: <i>il faut, vous devez</i> .	0-6
Zasób słownictwa: uczeń zna czasowniki wyrażające czynności sportowe, rzeczowniki nazywające części ciała, które uczestniczą w ćwiczeniach, nazwy narzędzi sportowych potrzebnych do ćwiczeń, potrafi nazwać miejsca, w których ćwiczenia się odbywają.	0-6
Wymowa: uczeń poprawnie wymawia przygotowane wypowiedzi, jego polecenia są zrozumiałe dla grupy.	0-3
Atrakcyjność językowa przygotowanych ćwiczeń: zdania i ćwiczenia, które wprowadzają, są ciekawe, różnorodne, zachęcają do uczestnictwa w zajęciach, są przedstawione w przyjazny dla grupy sposób.	0-5
SUMA PUNKTÓW UZYSKANYCH PRZEZ UCZNIĄ	/20

Nauczyciel wychowania fizycznego może ocenić część sportową według poniższej tabeli:

Oceniane kompetencje	Ocena ucznia
Poprawność pokazywanych ćwiczeń, odpowiedni czas prowadzenia ćwiczeń, odpowiednia liczba powtórzeń, dobrana do grupy intensywność wykonywanych ćwiczeń.	0-6
Różnorodność wykonywanych ćwiczeń.	0-5
Odpowiednie użycie sprzętu sportowego niezbędnego w danej dyscyplinie.	0-4
Sposób prowadzenia zajęć zachęcający do wzięcia w nich udziału, zaangażowanie prowadzących, pozytywny stosunek do osób ćwiczących.	0-5
SUMA PUNKTÓW UZYSKANYCH PRZEZ UCZNIĄ	/20

Skala ocen:

6: 17pkt – 20pkt

5: 14pkt – 17pkt

4: 0pkt – 13pkt

11. Bibliografia

Bonenfant J., 2015, *Focus: Grammaire du français*, Paris: Hachette FLE.

Fafa C., 2018, *Grammaire essentielle du français A1*, Paris: Didier.

Grégoir, M., 2018, *Grammaire progressive du français débutant*, Paris: CLE International.

Sergolis E., 2019, *Pratique grammaire A1-A2*, Paris: CLE International.

12. Netografia

AFP: Rugby à XV: les règles du jeu (filmik prezentujący podstawowe zasady gry w rugby), YouTube (dostęp 13.09.2022).

Dojo En Ligne: Techniques de Judo pour débutants: les meilleurs mouvements, et enchaînements (filmik prezentujący podstawowe zasady judo), YouTube (dostęp 13.09.2022).

Dojo System: Le JUDO pour les DÉBUTANTS - tout comprendre sur le Judo et ses familles de techniques (filmik prezentujący podstawowe zasady judo) YouTube (dostęp 13.09.2022).

Easy French 6: sports (sonda uliczna dotycząca Francuzów i uprawianych przez nich sportów, materiał z napisami w j. francuskim i j. angielskim), YouTube (dostęp 13.09.2022).

Fédération Française de Football (strona Francuskiej Federacji Piłki Nożnej), fff.fr (dostęp 13.09.2022).

Fédération Française de Rugby (strona Francuskiej Federacji Rugby), ffr.fr (dostęp 13.09.2022).

Foot Détermination: Comment bien DRIBBLER au foot (10 techniques de pro) (filmik pokazujący podstawy dryblowania w piłce nożnej), YouTube (dostęp 13.09.2022).

Foot Détermination: 5 techniques de football pour débutants (tuto) (filmik pokazujący podstawy gry w piłkę nożną), YouTube (dostęp 13.09.2022).

Français Immersion: TOP 10 FRANCE'S FAVORITE SPORTS - Les Sports Préférés des Français (filmik dotyczący ulubionych sportów Francuzów), YouTube (dostęp 13.09.2022).

France 3 Provence. Alpes-Côte d'Azur: Apprendre la pétanque – pointer plombé (filmik prezentujący podstawowe zasady gry w bule), YouTube (dostęp 13.09.2022).

Geologic by Decathlon: Comment jouer à la pétanque? Découvrez les règles du jeu! (filmik prezentujący podstawowe zasady gry w bule), YouTube (dostęp 13.09.2022).

Guide Complet: Comment (bien) servir au tennis? (filmik prezentujący podstawy serwowania w tenisie), YouTube (dostęp 13.09.2022).

Historique du Judo en France – Comité de la Sarthe de Judo (artykuł dotyczący historii judo), judojujitsusarthe.com (dostęp 13.09.2022).

Les chiffres et évolutions du tennis en France (historia tenisa we Francji), tennissables.com (dostęp 13.09.2022).

Le site de la Fédération Française de Tennis (strona Francuskiej Federacji Tenisa), fft.fr (dostęp 13.09.2022).

L'Esprit du Judo (strona federacji judo), lespritdujudo.com (dostęp 13.09.2022).

Ligue Nationale de Rugby (strona Francuskiej Ligi Rugby), lnr.fr (dostęp 13.09.2022).

Point culture: Les sports en France (filmik dotyczący ulubionych sportów Francuzów), YouTube (dostęp 13.09.2022).

Rugby Performance: COMMENT RÉUSSIR SA PASSE? (filmik prezentujący podstawy podawania piłki w rugby), YouTube (dostęp 13.09.2022).

Super Easy French 45: sports (sonda uliczna dotycząca Francuzów i uprawianych przez nich sportów, materiał z napisami w j. francuskim i j. angielskim), YouTube (dostęp 13.09.2022).

Tennis Pourcentage: Coup droit tennis - fondamentaux techniques pour débutants (filmik prezentujący podstawowe techniki gry w tenisa), YouTube (dostęp 13.09.2022).

TGS studio: Top 5 sports les plus pratiqués en France (filmik dotyczący ulubionych sportów Francuzów), YouTube (dostęp 13.09.2022).

TOP 10 des sports les plus pratiqués en France (artykuł dotyczący ulubionych sportów Francuzów), gentside.com, (dostęp 13.09.2022).

Top 15 des sports avec le plus de licenciés en France (artykuł dotyczący ulubionych sportów Francuzów), coachme.fr (dostęp 13.09.2022).

Une carte de France des sports les plus pratiqués par région (artykuł dotyczący ulubionych sportów Francuzów), marieclaire.fr (dostęp 13.09.2022).

Karolina Wawrzonek – wykładowczyni w Instytucie Romanistyki Uniwersytetu Warszawskiego, autorka rozprawy doktorskiej dotyczącej poradników nauczyciela towarzyszących podręcznikom do nauki języka francuskiego. Od 22 lat lektorka języka francuskiego, egzaminatorka DELF (fr. *Diplôme d'études en langue française*), egzaminatorka Olimpiady Języka Francuskiego, współpracująca przy jej organizacji. Współtworzy różnorodne materiały do nauczania języka francuskiego, materiały egzaminacyjne, a także prowadzi staże przyszłych nauczycieli języka francuskiego.